

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1. háza a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 182. szám.

Hirdetési árak:
Egész évre ——— 13 frt.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap estli 6 óráig.

Csütörtök, augusztus 10

Gut gebrüllt, Herr Minister!

Nagybeeskerek, augusztus 10.

(B. L.) Szép Drezda városa sok mindenről híres. Az Elba melletti Athen dicsekedhetik azzal, hogy az ő képtárában van elhelyezve Raphael sixtusi Madonnája s akármennyit írjon is erről a híres képről egy higvelejü unatkozó tudós, mégis csak csodájára siet egész Európa műértő közönsége. Aztán ott vannak csodás kincseik a „Grünes Gewölbe“-ben, ahol sok millió értékű ékszer és egyebet mutogatnak az idegeneknek. Ne feledkezzünk meg a sokat emlegetett Brühl-féle terraszról sem, mely egyike a legkellemesebb mulatóhelyeknek. Sok minden egyben kívül azért is számbajön mert Wagner büvös hangjait mellett sehol sem kötnék annyi harisnyát, mint épen itten. S hogy haláttalan ne legyek, megemlékezem a szép drezdai hölgyekről is, mint a kikről a népdal is mondja:

In Sachsen-Sachsen,
Wo die schönen Mädchen wachsen.

Mindez a sok dicsőség azonban nem elég Drezda városának. Tán bizony megcsappant az idegen-forgalom, pedig nincs a világon az a vasuti kocsi, a melyben ne hirdetnék a nyári műkiállítást. De hát istenem! sokfelé hirdetnek kiállítást, a közönség pedig nyáron nem annyira képekre, mint sörre szomjazik s különösen azért inkább Münchent keresi fel, mint Drezdát.

A szász belügyminiszter tehát a cselekvés terére lépett s hogy pici, de szép országára vonja Európa figyelmét, kiadott egy rendeletet, melyben utasítja az összes szászországi hatóságokat, hogyha Erdélybe irnak, valahogy ne használják a magyar helyneveket, hanem maradjanak a német mellett, mert hát — így mondja a belügyminiszter ur — a helységnevek megmagyarosításáról szóló törvény csak Magyarországon kötelező, a külföldön azonban semmiféle jelentősége sincs.

— Gut gebrüllt, Herr Minister —

feleljük mi magyarok. A szász kegyelmes urnak tökéletesen igaza van, hogy a mi törvényeink senkit sem köteleznek Szászországban. Tessék csak saját belátásuk szerint dolgozni, kereskedni, mulatni, köz igazgatni, abba nekünk semmi beleszólásunk. Már tudniillik, ha az urak otthon maradnak. De ha nem tévedünk, arról van szó, hogy ők néha Magyarországra is küldenek levelet s ilyenkor fogják a német helyneveket használni. Vagyis a miniszter urnak s tisztelt honfitársainak se hogy sem megy a fejébe, hogy nálunk nincs már Kronstadt, hanem igenis van Brassó s hogy Petőfi Sándor nem Schässburg, hanem Segesvár mellett esett el.

Szokatlan dolog, hogy egy „velünk barátságos viszonyban élő“ országban a mi szentesített törvényeink ellen lázítsanak. Különösen pedig, hogy egy miniszter lázítson. A jó király bizonyára nem tudott erről az elhamarkodott sületlenségről, különben alighanem a körmére koppintott volna tanácsadójának N m ajánljuk a magyar minisztereknek, hogy hasonló megtorlással éljenek. Nem való ez nekik. Hagyjuk csak épségben a szász törvényeket, semmi közünk hozzá, de ahhoz igenis van közünk, hogy mi történjék azokkal a levelekkel, melyeket tüntetően német helyre címeznek Magyarországon. Feleljen a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter egy rendelettel, melyben kimondja, hogy azok a levelek, amelyek bár honnan érkeznek Kronstadt, Schässburg, Marienburg s egyéb nálunk már nem létező városokba, egyszerűen nem kézbesítendők. Ha aztán a t. szász szomszéd látni fogja, hogy Magyarország szentesített törvényeivel nem lehet pacakázni, majd rászökik lassankint, akár milyen keservesen is, a magyar városok neveire is.

De volna ennek az akciónak egy még örvendetesebb reakciója is s ha erre gondolunk, majdnem kedvünk jönne a szász belügyminiszternek tapintatos rendeletének

kegyes kiadása miatt jegyzőkönyvi köszönetet szavazni. Ismert dolog, hogy nemcsak Ausztriából, meg a külföldről, de a magyarországi városokból is küldenek német leveleket más magyar városokba. Ki megszokásból, ki dacból. Egyik olyan hiba mint a másik. Nos hát a magyar miniszter rendelete ennek is véget vetne. Szászországon kívül Magyarországon is megtanulnák, hogy Magyarországon magyarul kell a leveleket címezni. Ha nem tesz eleget e rendeletnek, maga vállalja kárát. Pedig a kárán mindenki tanul, akár szász, akár magyar.

A szomszédban, az Elba és a Spree partján, sőt talán még messzebb is, „so weit die deutsche Zunge klingt“ nagy megbotráncozást kelt majdan a miniszter e rendelete. De hát nem mi kezdtük a harcot s nem is bánjuk, ha a szászok ismét úgy imádkoznak mint nagy királyuk, Madarász Henrik idejében: Gott schütz' nur von den Ungarn Wuth.

Elintézett affaire. A gróf Zichy Jenő és báró Bánffy Dezso között felmerült ügyet, a melyről a lapok olyan sokat irtak, békés uton intézték el.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 28. Közigazgatási bizottság.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától estli 8 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 7 óráig esie urak részére is. Naponta zuhany-fürdő.

— **Bonnaz püspök halálának évfordulója.** Tíz éve volt tegnap annak, hogy Bonnax Sándor megyés püspök, — a ki huszonkilenc évig volt a csanádi egyházmegye püspöke — az Urban örökre elaludt. Halálának évfordulója napján Temesvárott nagy gyászistentisztelet volt, melyen Németh József folsz. püspök, csanádi nagyprépost pontifikált. A gyászmisén a káptalan, a papság és nagy számu közönség vett részt.

— **Hangverseny.** Megemlékeztünk már arról a hangversenyről, melyet Gaal Ferenc, a kiváló zeneszerző és Weinbaum Keresztély rendeznek ma, csütörtökön este. A hirtelen hívőrsre

A „TORONTÁL“ tárcája.

Világos éjszakákon.

I.

(Egy fürdőház hidján két egészen fiatal leányka ül, az egyik szőke, a másik barna. A lábukat lefogadják. A két leány átkarolva tartja egymást. A holdvilág ott csillog a vizen.)

A szőke: Megkérte a kezdet?

A barna: Mire gondolsz! Hogyan jut az eszedbe!

A szőke: A szemem olyan félelmesen fénylő, amikor ott állott a zongora mellett s a kottákat forgatta. S ha láttad volna, milyen piros voltál!

A barna: Civakodtunk! Ő olyan rettenetesen képzelődő. Azt mondta, hogy fogad arra, hogy minden asszonynak el tudná csavarni a fejét.

A szőke: Azt hiszem, alaposan válaszoltál neki?

A barna: Meg lehetsz arról győződve. Azt mondtam: Valószínűleg a félvilági hölgyeknél szerezte a tapasztalásait.

A szőke: Csak nem mondtad igazán, hogy a félvilági hölgyeknél?

A barna: De bizony!

A szőke: Mit válaszolt erre: Haragos lett?

A barna: Nem, tulajdonképpen nagyon kedves volt. Azt válaszolta: Ismeri maga Flórát? Azután borzasztóan érdekes történetet mondott el nekem egy fiatal hölgyről, akit Flórának hívnak — a vezetéknevét nem akarta elárulni —

akivel naponta együtt van. Gyönyörű s az összes barátai udvarolnak neki. Eppenséggel nem félvilági hölgy, sőt jó családból való s állítólag az apjánál lakik, akit széhhűdés ért. A legelragadóbban kedves az érintkezésük. Ő minden este nála van s költeményeket olvas fel neki. A hölgynek nem volna módja ilyesmivel foglalkozni, de ő gondoskodik a lelke nevesítéséről. S azonkívül teát isznak minden este.

A szőke: Meg is csókolja?

A barna: Nem, a dolog egészen plátói. Nem akarja a viszonyukat profanizálni, amint mondta.

A szőke: No, ezt igazán nem gondoltam volna róla. Azt hittem, hogy ebben a tekintetben nagyon gonosz.

A barna: Igen bájosnak kell a viszonyuknak lenni!

Szünet.

A szőke: Nézd csak a vizet, olyan mintha aranyból volna.

A barna: Csak fűrödhetnénk most! De fűrödruha nélkül, úgy hogy az arany rólunk is leperegne. Olyan volnál, mint egy vízi tündér.

A szőke: És te olyan, mint a mese hófehér bőrű fekete pogány leánya... De senkinek sem volna szabad látni bennünket. Ha egy csónak evezne el erre... vagy éppen a korvett...

A barna: Igen, ha ő így látna engem, meghalnék a szégyenletemben.

Szünet.

A szőke: Egy csillag esett alá. Kivántál magadnak valamit?

A barna: Igen, de hisz ugysem megy teljesebbé. Mikor délelőtt az erdőben voltunk s fűszálakból koszorut akartam kötni, ugyanerre gondoltam. De a koszoru nem sikerült.

A szőke: Mit kívántál?

A barna: Ezt nem mondhatom el. Ez életem legnagyobb titka.

A szőke: Ő is kötött koszorut?

A barna: Igen, és az sikerült. Isten tudja mire gondolt... Természetesen olyasmi volt, ami Flórára vonatkozhatik.

Szünet.

A barna: Még sem bírom megérteni, hogy nem csókolóznak.

A szőke: De Emma!

Egy hang hallatszik a villa felől: — Jenny — Emma! jöjjetek már! Itt az ideje, hogy aludni menjetek!

II.

(A hadapródok korvettje. A fedélzetén két kadét cigarettázik. Az egyik kicsi, a másik nagy és izmos, a bajusza serked.)

A nagy: Hallatlan jó nap volt a mai! Brillians konyha, vitézkötéses szivarok s pezsgő egész pataokban. Borzasztóan kedélyes ember az öreg. S nem is bornirt.

A kicsi: S az ifju hölgyek?

A nagy: Igen csinos bogarak. A fiatalabbik, Jenny, holdvilággenre, szőke, mint egy éretlen citrom s karcsu, mint egy karó. Emma már teltebb, tüzesebb. Ugy csillog, mint a jetyöngyök. Ő sokkal nagyobb is. S borzasztóan kihívó a beszéde. Mindenáron tudni akarta, hány félvilági hölgyet ismertem már.

vált idő azonban nem engedi meg, hogy a község künn az udvaron hallgassa végig a hangversenyt, a mely ilyenképpen benn, a kisteremben fog lefolyni. Ujból felhívjuk a község figyelmét a sikerültnek ígérkező művészestélyre.

— **Román irodalmi és közművelődési-egylet.** Levelezőnk írja: A pancsovai, alibunári és antalfalvi román ajku lakossága a román irodalmi és közművelődési fiók-egyesület alakuló közgyűlését 8-án tartotta a helybeli „Weifert“-féle sör-csarnokban, a melyen részt vett több mint 200 egyén, kik között volt 12 román pap, 3 ügyvéd, néhány tanító, a többiek kereskedők, iparosok és földmivesek voltak. A hatóság képviselőiben megjelent Lestyánszky János rendőrfőkapitány, a ki kijelentette, hogy miután a már alakuló gyűlés szabályszerűen be lett jelentve, annak megtartása ellen akadály fenn nem forog s felkérte a gyűlést egybehívó Popeszkú Damján bárányosi lelkész, hogy a tárgysorozatra térjen át, melyek után a gyűlést Popeszkú lelkész megnyitván, Popovits alibunári lelkész az egylet célját hazafias szavakban ismertette. A gyűlés eredménye a következő: Megválasztottak: jegyzővé dr. Miklea alibunári ügyvéd, pénztárnokká Sztojka Péter réva-ujfalusi nyug. tanító. Beiratkoztak: a környékből 1 alapító, 3 élet-hosszligani, 20 rendes és 66 pártoló tag. Pancsováról nem iratkozott be senki. Az aláírt összeg kitesz 672 frt 50 krt. A kerületi választmányba beválasztottak: Popovits alibunári lelkész és Popeszkú bárányosi lelkész, továbbá Pisu, Bireszku és Penza pancsovai ügyvédek. A dévai közgyűlésre kiküldettek Koróján ozorai lelkész és dr. Miklea alibunári ügyvéd. A gyűlés befejeztével Nyagul román-petrei lelkész köszönetet mond a magyaroknak magasztos céljuknak elérésében való támogatásért, valamint a gyűlésen a hatóság képviselőiben jelen volt rendőrfőkapitány tapitatos eljárásáért, mire a rendőrfőkapitány is megköszönve a rendezőségnek és jelen voltak a példás rendet, a gyűlést feloszlatta 1/2 12 órakor. A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, egy általánosan tisztelt polgártársunk, Benó János, 62 éves korában elhunyt. A megboldogultban Benó József csanádegyházmegyei áldozár édes atyját gyászolja.

— **Uj időbeosztás.** A jövő évi párisi világkiállítás keretében 132 nagy kongresszust fognak Párisban megtartani. Egyik legnagyobb kongresszus lesz a vasutak világkongresszusa, amely többi között az új időbeosztás kérdésével is fog foglalkozni. Ezzel a kérdéssel foglalkozott annak idején már Baross Gábor is, készített is egy erre vonatkozó javaslatot, amelyet egy nemzetközi vasúti kongresszus elé akart terjeszteni,

de váratlan halála tervében megakadályozta. Ezt a javaslatot most Petényi Ottó, a magyar vasutak kárbiztosítási szövetkezetének irodafőnöke, a párisi világkongresszus elnöke elé terjesztette, s lehet, hogy a vasminiszter terve halála után nyolc évvel mégis valóra fog válni. A javaslat felöleli az évbeosztás, az órabeosztás és az időjelzés reformját. Az év 13 huszonnyolcnapos hónapra volna beosztandó, úgy hogy a dátumok minden hónapban ugyanazon napokra esnének. Például minden hónap elseje, 8-ika, 15-ike és 22-ike hétfő, minden hónap 7-ike, 14-ike, 21-ike és 28-ika vasárnap volna. Az újév napja minden évben és minden negyedik évben a szökőnap külön dátum volna. Az órabeosztás a decimális órarendszert javasolja. Minden nap 10 órára, minden óra 100 percre, minden perc 100 másodpercre oszlanék fel; úgy hogy egy egész számmal és 4 tizeddel a legrövidebben és legpontosabban ki volna fejezhető az órák, percek és másodpercek mennyisége, a napnak bármely részében. Ez különösen előnyös volna a távirói időjelzésnél. Az egységes világidő zónáinak reformja szerint pedig az egész földgömb 10 időzónára oszlanék fel, úgy hogy például egész Közép-Európában a majnafrankfurti délidő s egész európai Oroszországban a nisinnovgorodi délidő volna mértékadó. Ez a számítás különösen a nemzetközi vasúti forgalom egyszerűsítésének érdekében volna nagyon előnyös.

— **Az életunt muzikus.** Nagyikindáról írják: Egy német muzikus felakasztotta magát és meghalt. Egy kis fiu koporsóját kísérték ki tegnapelőtt a német muzikusok zeneszóval a mikor vége volt a temetési szertartásnak, a többiekkel együtt ők is távoztak. Csak Ritter Jakab maradt vissza, előbb azonban elbucszott a társaitól, — amint mondta utolszor, — sőt egy kölcsönkért kötelet próbálgatva, azon véleménynek adott kifejezést, hogy ez talán elég erős lesz. Mivel kissé be volt kapacitálva, társai tréfának vették a dolgot s nem igen féltették Rittert, aki pedig a kötélből hurkot csinált s azon egy a temető előtti akácára felakasztotta magát.

— **Érik a szőlő.** A legutóbbi napok melegen letűző napja erősen érlelte a szőlőt s azokról a helyekről, ahol a csemegezőlő termését nagyban űzik, már azt jelentik, hogy a szemek zsendődni kezdenek. De nemcsak arról adnak hírt, hogy az édes szőlő érni kezd, hanem arról, hogy kitűnő termés lesz. Esztendőnk óta nem járt olyan jó, olyan kedvező idő a szőlőre, mint az idén, amikor a szőlőbetegségek a termésnek sem a mennyiségén, sem a minőségén nem rontottak. A jelek arra mutatnak, hogy Magyarország el lesz árasztva csemege- és közönséges szőlővel, ami azt jelenti, hogy az árak nagyot esnek. Ezelőtt nyolc tiz esztendővel csakis jómódu ember engedhette meg magának azt a lukszust, hogy szőlő-kurát tartson s hogy a gyomrát ezzel a minden más kurát meghaladó kurával rendbeszedje. Mulasával az éveknél, a szőlő mind-

egyre olcsóbbodott, de a hajdani olcsóságot ugy látszik csakis az idén fogja elérni, amikor a bő termés áldása ér bennünket. Tekintettel erre a nagy termésre, a minisztérium már jóelőre intézkedett e tekintetben, hogy csemegezőlőnek a külföld több részén keressen piacot, ami állítólag sikerült is. Megindul tehát a kivitel is minél hamarabb s két hét múlva már magyar szőlőt fogyasztanak messze idegenben is. Az első termésből már kapható csemegezőlő, de jóformán csak a nagyobb üzletekben, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy a szőlő még drága. — A drágaság persze csak nyolc-tíz napig fogja tartani magát mert azután egyszerre előzőlök szőlővel a várost, a mely pompás piacoként ismeretes. Megkezdheti hát akárki a szőlő-kurát, mert igen valószínű, hogy a szőlő ára 15—20 krajcárra is le fog szállani. A bortermés szintén nagy lesz, mert a borszőlő is óriási arányban terem, azt az az aggodalmat kelteve, hogy elég hordó nem is lesz. Ily körülmények között a borhamisítás nem igen vesz majd lendületet és minden borívó nyugodtan pityázhat s tiszta bort önthet a poharába.

— **Megőrült a börtönben.** A nagy-becskereki királyi ügyészség börtöne ugy látszik nem fogy ki a szenzációkból. Csak tegnapi említtettük, hogy Mucz korecsmáros felakasztotta magát s ma már újabb eseményről értesülünk. Ramnyáncz Juonról, egy macedoniai illetőségű 22 éves legényről van szó, a ki lopás miatt volt vizsgálati fogságban. A fiu csöndesen viselte magát, míg végre tegnapi legerősebb fokban kitört rajta az örültség. Dühöngött, lármázott, úgy hogy kőszerszubbonyt kellett ráadni s úgy viték ki a közkórházba.

— **Ítélet a délvidéki gabonauzsora-pörben.** Tavaly került fel a Délvidékre az a tömeges panasz, hogy egyes fővárosi gabonakereskedő cégek ügynökei kizsákmányolják a szegény népet az ugynevezett gabona-elővételi ügylet örve alatt. A kiszádk százai fordultak panaszukkal a törvényszékhez s egymásután több ilyen szabásu ügyben állapította meg a Kuria is, hogy alapos a gyanu, hogy az ügynökök a kiszádkkal gabonauzsorát űztek, mire több ügynök vád alá is került. Most eme tömeges gabonauzsora-ügyek legnagyobbika, melynek Löwy Károly ügynök volt a vádlottja, a fehértemplomi törvényszék előtt tárgyalásra került s ma hetedik tartó tárgyalás után marasztaló ítélettel ért véget.

Löwy Károly a fővárosi megbízó cég nevében megvette a kiszádk jövő évi termését, kitöltetlen váltót adott magának, mikor aztán eljött az ideje, hogy a parasztnak termésüket be kellett szállítaniok és ennek nem tehettek eleget, — vagy mert nem termett elegendő gabonájuk, vagy mert az ügynök találta silányabbnak a minőségét, — akkor Löwy Károly az akkori piaci ár teljes összegére töltötte ki a kitöltetlen váltókat s ennek erejéig pörölte be a kiszádkat. Ezek, különben is földhöz ragadt szegény nép lévén, a tönk szélére jutottak, s végre a fehértemplomi törvényszékhez fordultak védelemért.

Hónapokig huzódott a vizsgálat s végre a Kuria is vád alá helyezte Löwy Károlyt.

Heteken huzódott el a hosszadalmas bizonyító eljárás, a több száz panasz mindegyikét külön-külön kellett tárgyalni, végre a múlt héten a perbeszédre került a sor. Szenttamásy Miklós királyi ügyész egész terjedelmében fentartotta vádját s kiterjesztette Löwy ügynökeire, mint büntársaira is. A védelem tisztjét Eötvös Károly vállalta magára s védőbeszédében azt igyekezett bebizonyítani, hogy ezek az ügyletek tisztán gabonaelővételi ügyletek és semmi bizonyosság nem minősíti őket gabonauzsorává.

Tegnap azután a törvényszék ítéletében a mellett döntött, hogy a kiszádkkal szemben csakugyan visszaélés történt és Löwy Károlyt, mint elsőrendű vádlottat, háromszáznegy gabonauzsora vétségében mondotta bűnösnek, ezért pedig háromhónapi fogházra és négyezer forint pénzbüntetésre ítélte. A panaszosokat viszont elmarasztalta a bíróság, hogy Löwy Károlynak fizessék vissza a megfelelő kamatokkal azt az összeget, melyért gabonájukat neki annak idején eladták.

Ez az ítélet elvi jelentőségű s mint ilyen,

A kicsi: De csak nem csókolta meg?
A nagy: Megbolondultál? Gondold csak meg, hogy most voltam először a családnál. — Isten tudja, hátha már boldogtalanul szeretett?

A kicsi: Hogyan jut ez az eszedbe?
A nagy: Igen, néhol valami kétségbeesett keserűség fogta el. Mikor az erdőben voltunk, azt kérdeztem tőle, nem akar-e velem koszorut fenni. Ha sikerül, akkor beteljesedik a kívánságunk. Az enyém sikerült, az övé nem. S ekkor így szólt: „Tudtam ugyanis, rám nem mosolyog a szerencse. Az Isten adná, hogy már meghalnék!“ Amikor ezt mondta, ragyogó színben volt. — Nagyon különös leány.

A kicsi: Szerelmes vagy bele, Pál?
A nagy: Örültség! Olyan könnyen nem veszem el az eszemet. Nem hiszek az asszonyoknak! Nagyon jól ismerem őket.

A kicsi: Nem szeretem, hogy olyan blazirt vagy. Bár szeretnél egyszer fülig egy olyan asszonyba, aki nem kapitulál rögtön. Hidd meg nekem Pál, hogy vannak még tiszta gondolkodásu s aranyzívű asszonyok, — asszonyok, akik megérdemlik, hogy az életünket kockáztassuk értük. Oh, Pál, ha mi ketten egyszer találunk ilyen asszonyokat!

A nagy: Ne légy szentimentális! Hol a konyakod? — Egy kortyval leönthetünk még. (A kicsi egy üveget vesz elő a zsebéből s oda nyújtja.) Az asszonyok egészségéért!

A kicsi: (Iszik.) Pál, — az ő egészségére, egyedül csak az ő egészségére!

Szünet.

A nagy: Jancsi!
A kicsi: Tessék?

A nagy: Mégis csak jó, ha valaki halálosan szerelmes!

A kicsi: Azt hiszem, csak komolyan akarnia kell!

A nagy: Tudod, mit szeretnék nagyon? Ha háboru következne be. Tanulni nem szeretek valami különösen. De ha ütközetbe mehetnék, olyan hőstetteket vinnék végbe, a melyekről nem hallott még a világ. S ha aztán dicsőséggel térnék vissza, letérdepelnék előtte s megmondanám, hogy csak reá gondolva voltam ilyen bátor. S akkor majd szeretne.

A kicsi: De ha elesnél?
A nagy: Ha elesem — igen, akkor mielőtt kilehelném a lelkemet, a nevét odasuttognám a földbe s te elmennél hozzá s megmondanád, hogy én, a lusta s a blazirt Müller Pál hős lettem, mert szerettem őt.

A kicsi: A jet-gyöngycsillogásu leányra gondolsz, Pál?

A nagy: Nem gondolok itt határozott személyre. De ő mindenestre megérdemelné, hogy meghaljon érte az ember. — Láttad, csillag hullott alá!

A kicsi: Kivántál magadnak valamit?
A nagy: (Feláll.) Igen, kivántam. Valami gyönyörű szepet!

Szünet.

A kicsi: (Feláll s a nagynak, aki a tengerre bámul, a vállára teszi a kezét.) Hat óra múlva felhúzzuk a horgonyt, Pál? . . .

A nagy: S nyolc óra múlva. — Tudod, Jancsi, hogy megígérte, hogy a fürdőház hidján fog állni s int nekem?!

nagy feltűnést fog kelteni. Maga a törvényszék is nagy fontosságot tulajdonít határozatának, azért is ma csak rendelkezés részét hirdette ki az ítéletnek, megokolását pedig előbb tüzetes gonddal ki fogja dolgozni s csak akkor hirdeti ki azt is.

Az ítélet ellen különben Löwy Károly, valamint védői: Eötvös Károly és Mazor János főlebbesztek, az ítélettanács egyik bírása pedig különvéleményt adott be az ítélet ellen.

— Még várjunk! . . . Szegeden volt, tegnap. A rendőrök egy halott embert találtak a Lechner-téren. Külső erőszak nyomai nem látszóttak rajta. Halottas kocsihoz tették és beszállították a kórházba. Ott a boncoló asztalra került a szerencsétlen férfi, hogy majd földarabolás segítségével kitudódjék, mi uton-módon halt meg. A hűség márványasztal különös hatással lehetett a halottra, mert egyszer csak felnyitotta a szemét, azután a száját, amely utóbbi segítségével (de kissé dadogva) ezeket mondta:

— Ne boncoljanak még fel . . . Várjanak . . . míg . . . kialuszom magamat . . .

És dudolgatni kezdett, ahogy a nótában van:

— Szép esőndesen . . .
Megtették a kedvéért. Elhalasztották a boncolást.

— **Vásári verekedés.** A vásár még meg sem kezdődött, de verekedés már volt ma délelőtt. Történt pedig a dolog akképen, hogy három baka, meg egy civil ember valamelyik sátorban borozni kezdett. Társalgás közben, mint ez a legjobb társaságban is előfordul, nézeteltérés merült fel közöttük s Mars fiait mitsem gondolván azzal a sokat emlegetett jó viszonyt, mely polgárság és katonaság között fennáll, fenyegető kijelentéseket tettek. A civil ur látva ezt a kellemetlen helyzetet, eltávozott a sátorból, azonban nem egyedül, hanem — egy borostüveggel. Ezt az üveget néhány perccel később úgy értékesítette, hogy kívülről a baka fejéhez verte. Ez kihozta a bakát sodrából, sőt a sátorból is és ugyancsak nekigyűrűközt a civilnek. Ez utóbbi, mint a történetírők mondják, vad futásban keresett menedéket, de a baka csak követte. Erre a rendőrség is közbelépett s a garázda hadi kezéből kicsavarta a panganétot, miközben az egyik rendőr a kezén meg is sebesült. A panganétért azonban a többi katonák is csakhamar eljöttek s rövid csata után visszahódították a már elveszettnek gondolt fegyvert. Berkes rendőrhadnagy az esetről csakhamar jelentést tett illetékes helyen, de a katonai őrzőjárat már nem talált egy bakát sem s így ismét mély csend van a vásártéren.

— **Véres verekedés.** Nagykikindáról írják: Néhány garázda szerb parasztagazda tegnap egy német ember korcsmahelyiségében oly parázs verekedést rendezett, melyből a kocsmában levők egy jó része szinte skalpirozottan került ki. Strazsameszter Nikát néhány hét előtt egy veszett kutya harapása miatt a budapesti Pasteur-féle intézetbe szállították s midőn onnan kikerült, hogy valami csecse-becsét, emléket hozzon haza a fővárosból, egy 10—12 hüvelyk hosszú kést vásárolt. Ugy látszik, hogy ezt a herceg kis bicskát akarta csak bemutatni a kikindai társaságnak s e szándékának tulajdonítandó az a nagy virtuskodás. Tegnap Strazsameszter és társa Jorgin Jovica beállították Róth István II. negyedik korcsmájába, — ahol éppen Sztrajnit Stéva és Danilov Luka söröztek. A szobába lépő Jorgin Jovica szó nélkül székelt fogott s avval neki ment a korcsmárosnak, majd pedig Danilovnak, mikor pedig Sztrajnit közbelépett s békíteni igyekezett, Jorgin ezt is megtámadta, Strazsameszter pedig a fentrevezett késsel támadta meg Sztrajnitot. A dolog vége az lett, hogy Danilov kicsavarta Strazsameszter kezéből a kést, aztán pedig a két támadó gazdát közös erővel kiverették. Bevert fejek, kék és zöld foltok, arc- és egyéb bőrfolytonossági hiányok képezik a verekedés emlékeit, nevezett bicska pedig közbámulat tárgyát képezi a rendőrségi szobában.

TÁVIRATOK.

Dr. Károly Tódor.

Budapest, augusztus 10. (A „Torontál” eredeti távirata) Possenhofból jelentik: Dr. Károly Tódor bajor főherceg, a Vittelsbach-ház hercegi vonalának feje ma ünnepelte 60-ik születésnapját, néhány hónappal később, hogy nejével Mária Jo-

zefa hercegnővel ezüstlakodalmát ünnepelte. A kiváló emberbarátnak és tudósak ünnepe alkalmából a hivatalos Wiener Abendpost meleg szavakban emlékezik meg a szerencsétlen Erzsébet királyné fivérének érdemeiről.

Zivaterek.

Budapest, aug. 10. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Bécsből jelentik, ott tegnap délután óriási zivatar volt, melyet nagy felhőszakadás követett. A hőmérséklet 6 fokkal alább szállt. A zivatar több ezer forintnyi kárt okozott.

Sztrájk mindenfelé.

Budapest, augusztus 10. (A „Torontál” ered. távirata.) Párisból jelentik: Tegnap az a hír terjedt el, hogy a kiállítási munkások közül legtöbben azért sztrájkolnak, mert a türethetetlen hőségben nem képesek dolgozni. Ez a hír csak részben felel meg a valóságnak. Nevezetesen a gáztársaság munkásai azért sztrájkolnak, mert béremelést követelnek. Miután 8 napig biztosítva van a világítás, a társaság várakozó álláspontot foglal el.

A revízió.

Budapest, aug. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rennesből jelentik, hogy a haditörvényszék ma folytatta titkos ülését, melyben a hadügyminiszterium iratcsomóját vizsgálták. Az utcák még ma is el vannak zárva Semmi incidens nem fordult elő.

Budapesti gabonaárak.

Budapest, 1899. augusztus 10.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági	76	0.—	0.—	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	76	8.40	8.55	80	8.80	8.95
Pestvidéki	76	8.30	8.45	80	8.70	8.85
Bácskai	76	0.—	0.—	80	0.—	0.—

		Kilós		Kilós	
		70—72	65—67	65—67	60—62
Rozs	uj elsőrendű	6.55	6.70	6.45	6.60
„	másodrendű	—	—	—	—
Árpa	takarmány	60—62	5.90	6.30	6.30
„	égetni való	62—64	5.70	5.90	5.90
„	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—	0.—
Zab	—	39—41	5.80	6.—	6.—
Tengeri	ó bánsági	—	4.60	4.85	—
„	„ másnemű	—	5.—	5.25	—

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában az árak változatlanok, felmondott 2000 mm. tengeri. Kötetett:

Buza októberre	8.49— 8.50
Buza 1900 áprilisra	8.79— 8.80
Rozs októberre	6.72— 6.73
Zab októberre	5.34— 5.40
Tengeri augusztusra	4.65— 4.66
Tengeri 1900 májusra	4.76— 4.77
Repce augusztusra	12.25— 12.35

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1899. május hó 1-től.

Erkezik:

- a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:
- Temesvár felől:** délelőtt 11.38, délután 5.36, éjjel 10.29
Pancsova felől: délelőtt 10.33, délután 5.58.
Zombolya, Alibunár és Versecz felől: reggel 8.49, éjjel 10.29.
Zombolya felől: (keskenyvágányu pályaudvar) délelőtt 10.45, este 6.27, éjjel 10.21.
Csősztelek felől: reggel 6.24, (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)
- b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:
- Budapest, Nagy-Kikinda felől:** reggel 7.52, délután 4.45, éjjel 10.22.

Indul:

- a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:
- Temesvár felé:** éjjel 3.00, délelőtt 10.00, délután 4.31.
Pancsova felé: reggel 8.02, este 6.20.
Alibunár és Zombolya felé: reggel 3.00, délután 4.31.
Versecz felé: reggel 6.15, délután 4.31.
Zombolya felé: (keskenyvágányu pályaudvar) reggel 5.05, délután 2.00, este 7.05.
Csősztelek felé: éjjel 2.50 (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)
- b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:
- Budapest, Nagy-Kikinda felé:** reggel 5.45, délelőtt 11.49, este 7.05.

VASUT-ÜGYEK.

113.696/c. l. sz.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Az 1900. évben Párisban tartandó világkiállításon részt vevő kiállítók tájékoztatása céljából már most közhírré tétetik, hogy egy a kiállításra küldendő, mint az onnan visszaküldendő, el nem adott és ki nem sorsolt kiállítási tárgyak szállítására (élő állatok kivételével) a magyar és osztrák, valamint a bosznia—hercegovinai vasutak úgy az oda, mint a visszazállításra nézve helyi díjszabásaik díjtételeiből, nemkülönb az ezen vasutak egymás közötti forgalmában fenálló kötelező áru díjszabások díjtételeiből 50% nyi mérsékelést engedélyeztek, a visszaküldés határidejét a kiállítás berekesztését követő 6. hónapra terjesztvén ki.

Az osztrák és magyar, valamint a bosznia—hercegovinai vasutak részéről engedélyezett ezen kedvezmény mikénti alkalmazására vonatkozó feltételek, valamint a külföldi vasutak kedvezményei később fognak közzétetni.

A kiállításra rendelt élő állatoknak Párisba és vissza való szállítására a fent megnevezett vasutakon a kiállítási állatokra érvényes díjszabás fog alkalmaztatni.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

20127/99 számához. A magyar királyi államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Gödöllő állomásán az állomási vendéglő üzletére kötött szerződés 1899. évi december hó 31 én lejárván, nevezett vendéglői üzletnek 1900. évi január hó 1-től számított három évi időtartamra, azaz 1902. évi december hó 31-éig leendő bérbeadásra iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Gödöllő állomásán levő vendéglő üzletének bérbevitelére 20127/999. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülömben a kellő okmányokkal eddigi vendéglői minőségét igazoló (iparendély és erkölcsi bizonyítvány) felszerelt ajánlatok 1899. évi szeptember hó 1-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapest jobbparti üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján térti bevény mellett nyújtandók be. Bánatpénz fejében pedig 100 azaz száz osztr. ért. forint készpénzben, vagy állami letétre alkalmas papirokban, a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárána 1899. évi augusztus hó 31-ének déli 12 óráig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tízenegy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíttatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség forgalmi osztályában (Budapest Külső-Kerepesi ut 8. házcsoport I. emelet 33. sz. ajtó) vagy a budapest jobbparti, (keleti pályaudvar) győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miert is ajánlattevőktől feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magy. kir. államvasutak bpest jobbparti üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhasson.

Budapest, 1899. évi június hó 16.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

5155/99. tkvi szám.

719-1.1

Árverési hirdetmény és feltételek.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság a jarkováci népbank részvénytársaság s csatlakozást nyert társainak Puity Ráda tomaseváci lakos ellen folytatott végrehajtási ügyében a t. ozorai első takarékpénztár részvénytársaság által törvényes időben beadott s szabályszerűen kiállított utóajánlati kérvény folytán a 12177/98. sz. hirdetmény alapján fogantatott árverésnek részben való hatályon kívül helyezése mellett a Tomasevác község határában s a tomaseváci 232. számú tlvben felvett:

1. 218. sz. ház és 800 □-öl házhelyre 450 frt;
2. 123. hrsz. 1.²⁰⁰ hold I. o. szántóra 173 frt;
3. 123. hrsz. 1.⁸⁰⁰ hold I. o. szántóra 200 frt;
4. 123. hrsz. 1.¹⁴⁰⁰ hold I. o. kaszálóra 160 frt;
5. 123. hrsz. 2.⁸⁰⁰ hold I. o. kaszálóra 320 frt becsárban az 1881. évi 60. t. cz. 187. §-a alapján az újabb árverést elrendelő s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Tomasevác községében 1899. évi augusztus hó 25-én d. e. 9 órakor fog megtartani a következő a tkvi hatóságnál, mint Tomasevác községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok az utóajánlatot tevő által ígért 450 frt, 156 frt, 160 frt s illetve 320 frtért eladatni fognak.

3. Az árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni. A bánatpénztől letett értékpapirokat tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10%-át tevő készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10. pont jogkövetkezményeket vonja maga után. A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a kisbirtokosok országos földhitelintézete, ha az árverezők sorába akar lépni (az 1887: 26. t. cz., illetőleg az osztr. magyar bank jelzálog hitelosztálya alapszabályainak ezen törvényben becikelyezett 11. §. f) pontja értelmében) felmentetik.

Perlaszon, a kir. jbróság, mint tkvi hatóságánál, 1899. évi június 3-án.

Tóth,
kir. aljbró.

Törökbecsei főszolgabíró.

7981. I. 1899.

716-3.1

Pályázati hirdetmény.

A törökbecsei járásban kebelezett Melencze nagy községben lemondás folytán községi s jegyzői állás üresedésbe jött, a miért is annak betöltése céljából pályázatot nyitok.

Felhivatnak mindazok, kik ezen évi 500 frt fizetés és 40 frtnyi uti átalánnyal javadalmazott állást elnyerni szándékoznak, hogy a megyei szabályrendeletben körülírt okmányokkal ellátott kérvényüket f. évi szeptember 1-ig hozzám annnyival is inkább benyujtsák, mert a későbbben érkező folyamodványok figyelmen kívül hagyatnak.

T.-Becsén, 1899. augusztus 4-én.

Fogel,
szolgabíró.

6047. tk. 1899. szám.

718-1.1

Póthírdetmény.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Moin Milka, Moin Józsa, kk Moin Józsa és István tomaseváci lakosok végrehajtást szenvedők elleni 379 frt 81 kr. és járulékaik iránti végrehajtási ügyében 5128. sz. alatt kibocsájtott árverési hirdetményben a tomaseváci 1810. sz. tlvben felvett:

1. I. dülő 86. hrsz. 1.⁸⁰⁰ hold I. oszt. szántóra 295 frt;
2. III. dülő 86. hrsz. 1.⁸⁰⁰ hold I. oszt. szántóra 295 frt;
3. I. dülő 13. hrsz. 1.⁸⁰⁰ hold I. oszt. szántóra 295 frt;
4. II. dülő 13. hrsz. 1.⁸⁰⁰ hold I. oszt. szántóra 295 frt;
5. III. dülő 13. hrsz. 1.⁸⁰⁰ hold I. oszt. szántóra 167 frt;

6. 62 hrsz. 1067 □-öl szőlőre 218 frt kikiáltási árban Tomasevác község házában 1899. évi augusztus hó 24-ik napjának d. e. 9 órára kitűzött árverés az 1881: LX. t. cz. 167. §-a alapján Heitzmann György mint ezennel csatlakozónak kimondott végrehajtható érdekében is 520 frt tökekövetelése és járulékaik kielégítése végett megtartani fog. Olyképp azonban, hogy miután a most csatlakozást nyert hitelező javára a fentebb elősorolt ingatlanokból csupán a Moin Józsa által megillető jutaléka van a végrehajtási zálogjog bekebelezve s így javára az ingatlanokra nézve, melyeknek kikiáltási ára a 200 frtot meghaladja, az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-ára való figyelemmel csakis az adós jutaléka volna árverés alá bocsájtható, az ingatlanoknak ily tulajdoni jutalék

iránt való elővezetését azonban a hitelező kisbirtokosok országos földhitelintézete ellenezte, az esetre, ha az árverés csupán a most csatlakozást nyert végrehajtható érdekében tartatnék meg, az árverés csupán a III. dülő 13. hrsz. 1 hold 800 □-öl szántóra lesz foganatosítandó. A csatlakozás kimondása iránti kérvény költségei 6 frt 20 krban állapítatnak meg.

Perlaszon, 1899. évi július hó 7-ik napján.

Tóth,
kir. aljbró.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága.

4364/1899. sz.

709-3.3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium f. évi július hó 18-án 47485/98. sz. a. kelt magas rendeletével a Temes-bégyölgyi vízszabályozó társulat által Surján község határában elfoglalt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás f. évi aug. 26-án d. u. 3 órakor Surján községben a község házában fog megtartani.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Surján község házában 15 napi közzemlére kitétetett.

N.-Becsereken, 1899. évi aug. 2-án

Torontálmegye közigazgatási bizottsága.

Rónay Jenő
főispán.

Szép lakás.

Öt tapet- és parketirozott

utcai szoba

mellékhelyiségekkel

az I-ső emeleten

f. évi november elsejétől

kezdve bérbeadandó.

Közelebbi tudósítások

Daun Gyula,

(697-3.3)

háztulajdonosnál.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalban.